

Provinciale Staten van Noord-Holland**Haarlem, 12 september 2016****Onderwerp: aanpassen regelingen bestuursmodel Randstedelijke Rekenkamer****Bijlagen:**

- rapport 'Directeur of college, Advies over het bestuursmodel van de randstedelijke rekenkamer, Berenschot;
- advies van de interprovinciale werkgroep Randstedelijke Rekenkamer (verder: werkgroep) over het bestuursmodel van de Randstedelijke Rekenkamer;
- ontwerpbesluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer;
- ontwerpbesluit tot wijziging van de Rechtspositieregeling lid/directeur randstedelijke rekenkamer;
- ontwerpbesluit tot wijziging van de Verordening van de Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer;
- ontwerpbesluit tot intrekking van de benoeming van dr. G. Molenaar.

1. Inleiding

In december 2014 hebben de vier provinciale staten van de randstedelijke provincies (Utrecht, Flevoland, Zuid-Holland en Noord-Holland) in de marge van de besluitvorming over de herbenoeming van de bestuurder-directeur van de randstedelijke rekenkamer besloten een onderzoek te laten uitvoeren naar het bestuursmodel van de randstedelijke rekenkamer. Dit heeft geresulteerd in het rapport 'Directeur of college', Advies over het bestuursmodel van de randstedelijke rekenkamer' van Berenschot (bijlage 1). Naar aanleiding van dat rapport is in het najaar van 2015 door de fractievoorzitters van de vier deelnemende provincies een werkgroep ingesteld om een advies voor te bereiden aan de vier staten over de aanbevelingen uit dat rapport.

De werkgroep heeft nader onderzoek gedaan naar de consequenties van de verschillende bestuursmodellen voor de relatie met de vier Staten, voor de interne organisatie en voor het benodigde budget. De werkgroep is tot de conclusie gekomen dat er (op dit moment) geen draagvlak is voor een ander bestuursmodel. De werkgroep heeft daarom bekeken in hoeverre met een plaatsvervangend bestuurder en met eventueel nog een (aparte) klankbordgroep vanuit de vier Staten tegemoet gekomen zou kunnen worden aan de door Berenschot gesignaleerde knelpunten (onduidelijk werkgeverschap, afhankelijkheid van één persoon, afwezigheid van klankbordmogelijkheid en reflectie op bestuurlijk niveau, kwetsbaarheid met betrekking tot de continuïteit en kwetsbaarheid van de relatie tussen de vier Staten onderling en tussen de vier Staten en de rekenkamer).

De werkgroep is op basis van zijn bevindingen tot de volgende aanbevelingen gekomen:

1. Het verdient aanbeveling een plaatsvervangend bestuurder te benoemen voor 0,2 fte. Deze plaatsvervangend bestuurder vervult een aantal bestuurstaken naast de bestuurder-directeur en vervangt de bestuurder-directeur voor wat betreft diens bestuurstaken bij langdurige afwezigheid. De plaatsvervangend bestuurder vervult tevens een werkgeversrol richting de bestuurder-directeur voor zover het gaat om de directeurs taken.
2. Het verdient aanbeveling om een delegatie van vier leden uit de Programmaraad (vertegenwoordigers vanuit de vier provincies) de aanvullende taak te geven om, indien daar aanleiding toe is, een gecoördineerde discussie te voeren over algemene bestuurlijke en/of financiële aangelegenheden en gecoördineerde besluitvorming daarover in de vier Staten te bevorderen.
3. Deze aanbevelingen leiden ertoe dat de wettelijke regelingen moeten worden aangepast.
4. Na besluitvorming in de vier Staten over het bovenstaande kan gestart worden met het werven en benoemen van een plaatsvervangend bestuurder. De benoeming van de huidige plaatsvervangend bestuurder dient te worden beëindigd.
5. Het is wenselijk om de rol van de plaatsvervangend bestuurder ten opzichte van die van de bestuurder-directeur en de rol van (de klankbordgroep uit) de Programmaraad na een periode van twee jaar na de benoeming van de plaatsvervangend bestuurder te evalueren om te bezien of met deze maatregelen voldoende tegemoet is gekomen aan de door Berenschot gesignaleerde knelpunten.

2. Toelichting

Het advies van de werkgroep is in het fractievoorzittersoverleg van de vier provincies besproken. Kort samengevat waren de reacties als volgt:

Noord-Holland

Het presidium van Noord-Holland zou graag op het moment dat de personele situatie zich daartoe leent – en uiterlijk per 1 november 2020 – alsnog overstappen op een collegemodel als bestuursmodel voor de randstedelijke rekenkamer. De maatregelen die worden aanbevolen door de werkgroep zouden slechts tijdelijk van aard moeten zijn. Deze tijdelijkheid zou ook in de besluitvorming tot uitdrukking moeten komen.

Utrecht

Het feit dat de plaatsvervangend bestuurder tevens werkgeverstaken krijgt ten aanzien van de directeur-bestuurder wordt als problematisch gezien.

Als de werkgeverscommissie uit de gemeenschappelijke regeling wordt gehaald hebben de vier provincies geen invloed meer op de aanstellingen, met als risico dat de rekenkamer een eigen koers gaat varen (hierbij wordt niet bedoeld op de onafhankelijkheid t.a.v. de onderzoeken). De kosten van de plaatsvervangend bestuurder dienen binnen de begroting van de randstedelijke rekenkamer gevonden te worden. De maatregelen dienen budgettair neutraal te zijn.

Utrecht wil nog niet vooruitlopen op een ander bestuursmodel. Pas na een volgende evaluatie zou bekeken moeten worden of het wenselijk is om over te stappen op een ander bestuursmodel.

Zuid-Holland

Het Fractievoorzittersoverleg neemt de aanbevelingen van de werkgroep over. Het overleg onderschrijft niet het standpunt van het presidium van Noord-Holland met betrekking tot de tijdelijkheid van de constructie. In 2019 kan een evaluatie plaatsvinden. Als daar vervolgens aanleiding voor is kan in 2020 besloten worden om alsnog over te stappen op het collegemodel.

Flevoland

Het seniorenconvent stemt in met het advies van de werkgroep.

3. Advies

Geadviseerd wordt om de voorstellen van de werkgroep te implementeren door middel van bijgevoegde ontwerpbesluiten. Naar aanleiding van de reactie van de provincie Utrecht kan het volgende worden opgemerkt. Het werkgeverschap is op dit moment niet goed ingevuld. Er is in de gemeenschappelijke regeling voorzien in een werkgeverscommissie, deze heeft echter nooit handen en voeten gekregen. Werkgeverschap vanuit de vier staten is niet gewenst gelet op de onafhankelijke positie van de bestuurders van de rekenkamer ten opzichte van de vier provincies. Het benoemen van externe leden in de werkgeverscommissie ligt eveneens niet voor de hand, deze zouden te weinig binding hebben met de organisatie en de dagelijkse praktijk. De werkgroep heeft gelet op het bovenstaande geconcludeerd dat een (plaatsvervangend) bestuurder een werkgeversrol zou kunnen vervullen voor wat betreft de directeurs taken. Deze taken worden niet door de plaatsvervanger ingevuld bij langdurige afwezigheid, dat wordt intern binnen de organisatie opgelost. De plaatsvervangend bestuurder vervangt de directeur-bestuurder alleen voor wat betreft de bestuurderstaken.

Door het werkgeverschap op deze manier te beleggen is de onafhankelijke positie van de bestuurder-directeur het beste gewaarborgd, heeft het personeel een klankbord (de plaatsvervangend bestuurder) en kan het functioneren als directeur periodiek geëvalueerd worden.

Alleen het bestuur van de rekenkamer heeft invloed op de aanstellingen van het personeel. Het personeel van de rekenkamer is alleen verantwoording verschuldigd aan het bestuur, niet aan PS. Alleen om praktische redenen wordt het ambtelijk personeel benoemd door gedeputeerde staten, maar dat geschiedt op voordracht van het bestuur van de randstedelijke rekenkamer. De bestuurder-directeur van de rekenkamer heeft ook zelf gereageerd op het advies van de werkgroep en de reacties van de deelnemende partijen daarop. De maatregelen zijn budgettair neutraal uit te voeren. Er is echter veel onrust bij de medewerkers van de rekenkamer over het standpunt van de provincie Noord-Holland dat het collegemodel de voorkeur verdient en dat daarom de voorgestelde maatregelen van tijdelijke aard dienen te zijn. Een wijziging in de bestuursconstructie zou immers consequenties kunnen hebben voor de inrichting en de samenstelling van het ondersteuningsbureau. De rekenkamer heeft net een ingrijpende reorganisatie achter de rug en enige rust in de organisatie is dringend gewenst.

4. Proces en procedure

De aanbevelingen van de werkgroep leiden ertoe dat een aantal regelingen moet worden aangepast:

- de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer;
- de regeling rechtspositie lid/directeur randstedelijke rekenkamer;
- de Verordening van de Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer;

Verder dient de benoeming van de heer G. Molenaar te worden ingetrokken zodra een nieuwe plaatsvervangend bestuurder is benoemd. Zodra de vier provinciale staten de wijzigingen hebben vastgesteld kan met het werven van een plaatsvervangend bestuurder worden gestart. De heer Molenaar is op 9 februari 2012 benoemd voor een periode van zes jaar. Hij is nu elders werkzaam en heeft inhoudelijk gezien geen banden meer met de Randstedelijke Rekenkamer.

Tot slot dient een besluit te worden genomen tot het instellen van een adviescommissie ex artikel 5 van de Gemeenschappelijke Regeling die zich bezig gaat houden met de werving en selectie van een plaatsvervangend bestuurder. Hiervoor worden de vier provinciale staten verzocht ieder een lid aan te wijzen. Omdat dit gaat om een benoeming, staat dit separaat geagendeerd op uw agenda van 3 oktober 2016 (voordracht 70).

5. Ontwerpbesluit

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande verzamelontwerpbesluit alsook de individuele ontwerpbesluiten.

Presidium van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter

J.R. Loggen, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 69

Aanpassen regelingen bestuursmodel Randstedelijke Rekenkamer

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van het presidium van 12 september 2016;

besluiten:

In te stemmen met bijgevoegde ontwerp-besluiten:

- a. tot wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer;
- b. tot wijziging van de Verordening programmaraad;
- c. tot wijziging van de Rechtspositieregeling lid/directeur Randstedelijke Rekenkamer;
- d. tot intrekking van de benoeming van dr. G. Molenaar;

met dien verstande dat Provinciale Staten van Noord-Holland de gekozen constructie zien als een tijdelijke oplossing en uiterlijk per 2020 of zoveel eerder als de persoonlijke situatie zich daarvoor leent een nieuw besluit zal nemen met betrekking tot het bestuursmodel van de rekenkamer.

Haarlem, 3 oktober 2016

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier